

Supraphonline

LUCIE BÍLÁ

BÍLÉ VÁNOCE PODRUHÉ

„Těší mě, že můžu dělat své povolání. Já jsem se pro něj nerozhodla, já se pro něj narodila“
říká Lucie Bílá v předvánočním rozhovoru. ►

Kdo vybíral písničky na vaše poslední CD?

Na výběru jsme se podíleli s Petrem Maláskem. Je zajímavé, že jednu píseň jsem vyhodila už před sedmi lety a teď znova, ale nakonec jsem ji přece jen nazpívala. Jmenuje se Seznam vánočních přání a je hezká.

Koho napadlo, že nazpíváte duet s Radúzou?

Musím říct ten příběh celý. Četla jsem s Radúzou nějaký rozhovor a z něj jsem vycítila, že se nemá moc dobře. A protože ji mám ráda a bylo mi to líto, sehnala jsem si na ni telefonní číslo a zeptala se jí, jestli by se mnou chtěla dělat na vánoční desce, protože točit vánoční písničky, je radost.

Původně jste ji tedy nabídla otevat písně?

Věděla jsem, že je dobrá, ale netušila jsem, že je přímo vynikající. Její texty se zpívají skvěle. Přinesla i krásný duet, který nám tak sedl, že jsme ho nazpívaly během jednoho dne.

Pravidelně vám textuje taky Václav Kopta...

Vašek je fantastický. Písnička „Řekněte dětem“ vznikla tak, že když jsem vyhodila *Seznam vánočních přání*, o němž jsem na začátku mluvila, namítal Petr Malásek, že tam bude něco chybět a zavolaal Vaškovi, který byl zrovna ve vlaku a on tam ten text napsal. Péťa k němu složil druhý den hudbu, a protože jsem byla zvědavá, nahrál hned základ a já to nazpívala. Je to silná písnička.

Na desce máte také duet s Janem Toužimským z Arakainu.

Arakain je moje stará láska, která nerezaví. Vystupuji s nimi dodnes. Navíc s Honzou jsem účinkovala v muzikálu Excalibur a už třetí rok ho беру na vánočním turné.

Jak vůbec vnímáte Vánoce?

Jsou pro mě zásadnější, než všechny ostatní svátky, ačkoli letos se mnou zamávaly i Dušičky.

Co je pro vás jejich symbolem?

Štědrovečerní stůl, kde sice poslední roky sedíme jen Filip, táta a já, ale musí se tam vejít i andělé, motýli a srdíčka, který háčkuju a věci, který mi připomínají lidi, co mám ráda. Především maminku.

Chodíte na půlnoční?

V Otavě žádný kostel není, ale stalo se tam tradicí, že se všichni scházíme u kapličky, dáme si svačák a popřejeme hezký svátky. Teprve pak jdeme ke štědrovečernímu stolu.

Dbáte na vánoční výzdobu?

Dbám a nejen doma. Rozsvítila jsem celou vesnici (úsměv).

Pro lidi děláte i charitu.

Vyrábím andělíčky, andělky a náušnice a prodávám je na koncertech. Charita je pro mě přirozeností.

Odměnou za to, že myslíte i na druhé, jsou vaše úspěchy.

Těší mě, že můžu dělat své povolání. Já jsem se pro něj nerozhodla, já se pro něj narodila.

SU6396-2

ONDŘEJ GREGOR

BRZOBOHATÝ UNIVERSUM

Supraphononline

Po úspěšném albu Identity přichází Ondřej Gregor Brzobohatý s deskou, která má podobné, ne-li větší ambice. Jmenuje se Universum a je to do značné míry vhléd do Ondřejova vnitřního světa i vesmíru. Osobní zpověď. Jak říká, chce posluchačům předat myšlenky a nápady, které mu krouží hlavou. A samozřejmě umělecky zajímavě. Hudební i textová stránka alba je pestrá a dynamická. U téhle desky se zkrátka nenudíte, a když budete chtít, můžete si i zapřemýšlet.

Vyjádlil jste se, že album Universum je hudebně odvážnější, než předchozí Identity. V čem?

Asi v tom, že jsem se na něm odvážil pracovat se žánrem, který je víc taneční, druhový. Pojďme v tomhle případě mluvit o funky, jako o základním pilíři soundu celého alba. No a to je dozdobeno fasádou z jazzu, soulu, někdy i melodického housu. A druhá věc je, že jsem si na Universu dovolil zpívat více o věcech dost osobních.

Spočívá ta odvaha třeba i v tom, že co se hudební stránky týče, je ve vaší kapele hodně prostoru pro dechy?

Zvuk písniček, kde je dobře zaranžovaná dechová sekce, miluju. Když k nim přidáte i vkusně napsané smyčce, je to paráda. U nás podobné desky produkuje jen velmi málo kapel a interpretů. Vlastně bych je mohl spočítat na prstech jedné ruky a všichni jsou to mí dobří kamarádi. O aranžce dechů a smyčců se na mém albu postaral Míra Hloucal. Polovinu věcí už jsme měli vyzkoušených z koncertů. Na nich jsme zjišťovali, co funguje a co je třeba přepsat.

Ríkáte, že písně na albu jsou o věcech, které se vám honí hlavou. V první písničce na albu pak zpíváte, že chcete mít svůj vnitřní klid. Mám pocit, že leitmotivem celé desky je „žít a nechat žít“. Chápu to dobře?

To chápete velmi dobře. Zamýšlím se nad věcmi, které se týkají jak mě samotného, tak společnosti, ve které žiju. Světa, který ke mně promlouvá – ať už třeba z médií nebo z mých vnitřních dojmů o něm. Do toho potkávám různé lidi a prožívám různé situace. Takže žít a nechat žít, to je výstižný leitmotiv. Zrovna u písně Dohoda je to velice jasné, nenechám si přece nabulíkovat nějakou představu o svém životě od někoho jiného. A nenechám si ji nabulíkovat ani tím, co se na mě hrne ze všech stran – může jít třeba o internet, televizi nebo noviny. V současné době není jednoduché nepodlehout – ať už všem možným trendům, nebo třeba nutnosti někam patřit.

Neboli hledat vlastní individualitu, jak se říká, je pro někoho poměrně složité.

Ne každý člověk přemýšlí, jak se stát sám sebou. Pro mnoho z nás je jednodušší někam patřit, být součástí nějaké skupiny. Vlastně to je pro toho člověka určité alibi. Máte nějaké obecné názory, obecný přístup k životu, a individualita se úplně ztrácí. Na to upozorňuji i na svém albu. Takových lidí totiž je, zdá se mi, čím dál tím víc. Ale třeba se pletu a bylo jich vždycky dost. Člověk se zkrátka většinou hledá, nemůže se najít, a tak je snazší patřit do nějakého stáda. Přitom společnost by podle mě měla být pestrá a neustále poukazovat na jakékoliv

názory, ať jsou takové nebo makové. A měla by je demokraticky řešit, měla by vytvořit dialog mezi různými lidmi a skupinami ať už etnickými, náboženskými či jakýmkoliv jinými.

Což se u nás neděje?

Ne v tak dostatečné míře, jak by bylo třeba. To by lídři našeho státu museli sami být individualitami, ale oni z většiny nejsou.

Do jaké míry se třeba do téhle písně, tedy Dohoda, promítly vaše peripetie se změnou jména a pak jeho rozšířením, a ohlasy, které se na to vyrobily? Mám za to, že tam v náznu řešíte jak novináře, tak i úřady, které jste musel oslovit, a oběma skupinám říkáte: nepřistoupím na ty vaše hry.

To je další příklad manipulace s veřejností. Jeden zamírněovaný bulvární novinář si umane, že mě před celou republikou poplve za to, že jsem si změnil jméno, ale už dál neřeší, za jakým účelem to bylo a co mě k tomu vedlo. Zkrátka jsem zneuctil památku svého otce. To je kontroverzní a lidé to budou masově číst a majitelé bulváru si mnout ruce nad ziskem ze čtenosti článku. Věděl jsem, že s českými úřady to bude dlouhá peripetie. Běh na dlouhou trať. Zkrátka změna jména na Gregor, byl jen první krok, jak později za pomoci právníků a soudního precedenty ze svého jména udělat Gregor Brzobohatý. Zkrátka nosit ve svém jméně odkaz obou rodů, ze kterých pocházím. Ač byl můj úmysl sebešlechetnější, bulváru se mnohem lépe hodila ta verze se zrádcem. No a bohužel se toho mnozí lidé chytli a dokonce jsem i slyšel, že kvůli tomu přestali chodit na mé koncerty. Občas mi to tu připadá jak v absurdistanu.

A o tom je ta píseň...

Nejenom. Zkrátka jsou věci, na které nepřistoupím, na ty hry, které se s vámi pokoušejí hrát bulvární novináři nebo politici. Není nutné poslouchat hesla typu bude líp a mít pocit, že teď je špatně. A jenom z toho důvodu volit tu či onu stranu, která vytváří nějakou ideologii. Veškeré ideologie zavedly v minulosti svět skoro do záhuby.

Co s tím?

Je nutné, aby se lidi sami za sebe vzdělávali. Každý musí začít sám u sebe. Vzhlížet ke kráklounům, fabulátorům a udavačům je jistě mnohem snazší, než si vybudovat vlastní ryzí názor, který se opírá o vzdělanost a informovanost. Nechci, aby to vyznělo nějak tróufale, ale v jedné písni na albu se sebe snažím dávat za příklad – jde o píseň Nomen Omen.

V písni Jen se neposrat zpíváte: tatík mi říkal jen se neposrat. Říkával vám to váš táta, tedy Radoslav Brzobohatý?

Jasně, to všechno je pravda – jinak bych to tam nenapsal. Když mi bylo pět a hrál jsem v lidové škole umění na housličky, tak za mnou vždycky před vystoupením přišel a zeptal se: tak Ondrulo, jaké je naše heslo? A já tím svým tehdejším vysokým hláskem odpovídal: jen se neposrat, tatí! A on na to: jasně, správně! To byla jeho životní filosofie: nepodělat se z toho, do čeho člověk jde, co ho čeká, a zároveň se nepodělat sám ze sebe. Kdyby teď táta tuhle píseň slyšel, měl by velkou radost z toho, že jsem ji natočil.

Co ještě, kromě talentu, jste po tátovi zdědil?

Nemyslím si, že se věci dědí. I s tím talentem to podle mého není zas tak otázka genů, jako spíš osobní výzvy. A povahové věci člověk od rodičů spíš odkoukává. Já si od táty odkoukal ještě jednu vlastnost, která je tedy občas otravná. Pověřivost. Neraď věci zakřikávám. Nechci o věcech, které ještě nejsou úplně jasné nebo jisté, příliš mluvit. Takhle to měl i můj táta.

A ještě k jedné písničce z nové desky, Máme rádi jazz. To je vlastně tak trochu výsměch skalním jazzmanům.

Výsměch určitě ne. Obdivuji jazzové hráče s veškerou jejich technikou a urputností, se kterou se pouští do svých sol. Jen zkrátka, když je v tom potom už příliš ega

a málo hudby, tak se to často posluchačsky nedá vydržet. Celá píseň je ale spíš nadávka. Nazpívali jsme ji společně s Vojtou Dykem spíš jako poctu jazzu, jen s takovým drobným „ale“. Myslím si, že každý žánr má svoje extrémy. Netyká se to jenom jazzu, ale právě u jazzu je to hodně transparentní. Je to totiž jeden z mála žánrů, ve kterých si můžete dovolit interpretační svobodu.

Vedle Vojty Dyky máte na desce i další hosty, třeba Martu Jandovou a Romana Holého.

Roman Holý mi nahrál varhany hammondy – on má totiž doma skvělý nástroj. Moc jsem chtěl mít na albu jejich zvuk. S Martou Jandovou jsme dali dohromady písničku Je toho moc. Dalším hostem je Epoque String Orchestra, což je dítě Vítka Petráška z Epoque Quartetu. Natáčelo se s ním jedna radost. Hudebníci v orchestru byli seřaní, během jedné frekvence jsme nahráli devět písní! A pak je na desce samozřejmě moje kapela, všichni jsou to skvělí muzikanti. Bubeník Tomáš Kozelka dělal i mix alba a nějaké samплы, Jarda Pokorný je skvělý basák, Ondra Fišer vynikající kytarista a Matouš Kobylka saxofonista, který byl součástí té skvělé dechové sekce, o které jsme už mluvili a ve které hráli i Rosta Fraš a Honza Šatra.

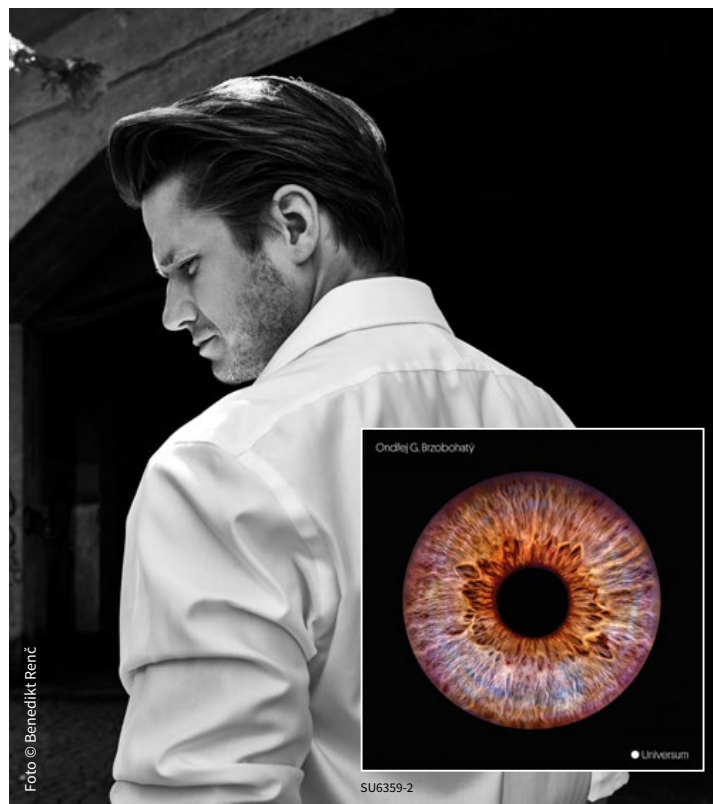

Foto © Benedikt Renč

SU6359-2

TATA / BOJS

AKTIVUJÍ FUTURERETRO MÓD

Když na začátku léta oznámili Tata Bojs, že se chystají naživo kompletně přehrát své přelomové a nyní na 2LP nově reedované album *Futuretro*, hovořilo se o tom, že by se tyto koncerty mohly stát hudební událostí závěru roku 2017. Nyní je jasné, že to nebyla jen planá slova. Zájem fanoušků možná překvapil i samotnou kapelu. Všechny koncerty byly vyprodané!

„Celé to období, ve kterém vznikalo *Futuretro* zaujímá v historii naší skupiny dost významné postavení a zřejmě to tak vnímají i fanoušci. Já kdybych byl náš fanoušek, taky bych asi chtěl slyšet tuhle desku celou živě s Markem a Klárou, protože to už se nemusí opakovat!“, komentuje velký zájem fanoušků Milan Cais a Mardoša dodává: „Jsme rádi, že žádosti fanoušků, ať děláme reedice našich desek na LP a ať někdy na koncertě zahrajeme všechny písničky z nějaké takové desky, byly, zdá se, vyslovovány zodpovědně. Že nás v tom nenechali!“

Koncerty, na kterých s Tata Bojs vystoupí tehdejší členové **Marek Doubrava a Klára Nemravová** a kapela **Hm...** coby speciální host, lákají kromě samotného repertoáru – jak je u Tata Bojs dobrým zvykem – také na vymazlenou scénu. Jak ale podotýká Milan Cais, tentokrát to bylo trochu dramatické: „Ještě se mi nestalo, že bych něco vymyslel, rozkreslil a těsně před finalizací 3D návrhů to kompletně předělal. Najednou jsem si totiž uvědomil, že nás bude na pódiu hodně a že je tedy potřeba celou scénu zjednodušit a zadní plán maximálně zcelit. Ve stavbě projekční plochy bude použitý efekt, který jsme ještě nikdy nezkusili.“

Naopak s LP mají Tata Bojs už leccos odzkoušeno, když v tomto formátu vydali své poslední dvě řadovky *A/B* (2015) a *Ležatá osmička* (2011) a letos také záznam společného koncertu se SOČRem Live! I tak bude mít 2LP *Futuretro* jedno prvenství – půjde totiž o vůbec první reedici alba *Tatáčů* na vinylu, navíc v trochu pozměněném kabátu oproti původnímu vydání na CD.

„Věci okolo týhle desky se tenkrát děly tak nějak samy a vždycky trochu jinak, než jsme si původně představovali. Můžeme tomu říkat řízení osudu. A i výroba obalu vinylové reedice není výjimkou. Původní data nebyla v dostatečné kvalitě, aby se mohla titulní fotka zvětšit na formát LP, a to mě navedlo na stávající pojetí. Z toho blbého je vždycky potřeba vykresat něco dobrého. Tak jsme s úctou k původnímu vydání přefotili cédečko z archivu Rádía 1 se všema škrábancema, prasklinama a katalogovým číslem napsaným fixkou, a udělali k němu novou grafiku do prvního plánu. Všechno najednou zaklaplo. Celá věc tím pro mě nabývá na síle a možná teď ještě víc vizuálně naplňuje význam slova *FUTURETRO*“, říká k tomu Milan Cais.

Jak ale podotýká Mardoša, není to jediná odlišnost: „Liší se tak, jak se může album lišit

na CD a na LP. Hlavně tedy tím, že deska má dvě strany, kdežto CD jen jednu. Navíc *Futuretro* bude 2LP, takže to jsou už rovně čtyři strany! Při jejich obracení vzniká chvilku ticho, které na CD nenaleznete. Museli jsme se při masteringu (který pro LP dělal Dan Václavěk) také například popasovat s problémem, kde nechat některé samplý, propojující jednotlivé písničky. Zda na konci jedné stany, či na začátku druhé. Další zajímavostí bude i to, že každý z vinylů bude mít jinou barvu – jeden výraznou oranžovou (*FUTU*) a druhý tradiční černou (*RETRO*).“

Kromě výše řečeného je rovněž na místě zmínit, že se nahrávka dočkala mimořádně zdařilého remasteringu a vyjde zároveň i digitálně. Každé LP pak bude obsahovat i speciální kód ke stažení *Futuretra* v MP3 zdarma.

Ať už jste spíš *futu* nebo naopak *retro*, buďte si jisti, že Tata Bojs ve svém *Futuretro módu* skloubí oba fenomény s přirozeností a nonšalancí sobě vlastní. A navíc si z toho kromě jedinečné vzpomínky a 2LP budete moci odnést ještě jeden výjimečný artefakt – **limitovanou edici *Futuretro náušnic a broží***, která vzniká ve spolupráci

se šperkařem Jaroslavem Kučerou a k mání bude pouze na koncertech *Futuretro* 2017 a e-shopu TB.

Důvodů, proč si tuhle jedinečnou událost letošního podzimu nenechat ujít, je víc než dost. Teď už si to jen pojistit včasným nákupem vstupenek na některý ze (zatím) nevyprodaných koncertů!

SUE360-2

Supraphonline

Futuretro 2000

Futuretro 2017

Foto © Salim Issa

VĚRA ŠPINAROVÁ ČAS MŮJ ZA TO STÁL

Zpěvačka s mimořádným vokálním darem ve výpravném boxu dvanácti řadových alb a přidaného bonusu se singly z let 1969–1990. Její letošní nečekaný odchod se stal jednou z největších ztrát, nejen v oboru popu. Smutek fanoušků, desetitisíce účastníků ostravského posledního rozloučení,

novinové, rozhlasové a televizní medailony s připomínkami mnoha úspěšných písníček. Tato rozsáhlá kompilace zahrnuje jak zpěvaččin gramofonový start z konce šedesátých let, tak také ilustruje její výtečnou kariéru v podobě alb, nabízející formálně mainstreamový, ale často rockovým zpívá-

ním patřičně přibroušený repertoár. Ten se postupně rozšířil do mimořádné pestrosti. Věra Špinarová byla mistryní šlapajících soulovek i velkých dramatických balad, goodtimových filmových buggyn i majestátních westernových témat. Se skupinou Ivo Pavlíka vytvořila značnou autorsko-in-

terpretační sílu, ale dokázala se skvostně popasovat i s bigbandovými aranžemi či rockující kapelou Special, aby se nakonec sešla se synem Adamem v úloze skladatele, aranžéra i kapelníka.

SU 6362-2

Supraphononline

Komplet 13CD obsahuje tyto alba:

Andromeda (1972),
Životopis (1976),
Věra Špinarová 3 (1979),
Meteor lásky (1982),
Stíny na výsluní (1984),
Věra Špinarová & Speciál '85 (1985),
Věra Špinarová & Speciál 7 (1986),
...a pořád tě mám ráda (1993),
Já si broukám (1994),
Když se láskám stýská (1996),
Za všechno můžu já (2001),
Čas můj za to stál (2005),
Singly 1969–1990 (2017).

PETRA & PETŘINA

LEGENDÁRNÍ SPOLUPRÁCE

Petra Janů, rodačka z Prahy, na sebe upozornila roku 1972 v Jihlavě při pěvecké soutěži talentů. Kromě poroty zaujala i přítomné zástupce divadla Semafor, kam nastoupila už v sezóně 1972–73, aby účinkovala v oblíbené adaptaci Erbenovy Kytice. Zde pohostinsky vystupovala také skupina C&K Vocal, kterou Petra Janů načas posílila. S ní se také v polovině 70. let dostala poprvé do studia, aby zpívala na debutovém albu Generace (1977). Na hudebních základech i aranžmá tady participoval kytarista Ota Petřina, který byl od raných singlů a prvních čtyř alb Petry Janů neodmyslitelný, což dlouho platilo také o textaři Zdeňku Rytířovi.

Autorský tandem Ota Petřina – Zdeněk Rytíř znamenal pro začátky sólové kariéry Petry Janů takovou jistotu, že v roce 1977 odešla ze Semaforu. Během toho roku vznikly nahrávky pro první tři singly, jež měly zasloužený ohlas u publika i kritiky, a album Motorest (1978). Debutový titul přinesl rychlý vzestup popularity. Anketa Zlatý slavík ještě cenu Skokan roku neměla, protože ta by jinak připadla Petře Janů, která ze čtyřicátého devátého místa postoupila na druhé!

Na jaře roku 1979 nahrála Petra Janů album Exploduj! (1980). Veškerých, dost možná „nejnabroušenějších“, kytarových partů z české kotliny přelomu 70. a 80. let se ujal sám Ota Petřina, který v aranžmá počítal také s dechovou sekci, orchestrem a sbory C&K Vocalu.

Mezi první významné změny v 80. letech patřil autorský rozchod Oty Petřiny se Zdeňkem Rytířem. Na začátku osmé dekády však postupně vznikl repertoár třetího alba Já & my (1981) v kompletu poprvé na CD,

kdy byla Petřinova hudba poprvé svorníkem textů šesti textařů, mezi nimiž měli častější zastoupení Pavel Vrba, Eduard Krečmar a Pavel Kopta. Vznikla tak ještě pestrější kolekce nálad, kterým opět sekundovala vynikající skupina Oty Petřiny.

Výjimečné vybočení v diskografii Petry Janů představuje čtvrté album Ročník 50 (1984), zde poprvé na CD, které nahráli s Otou Petřinou na sklonku roku 1983 ve dvou. Zatímco první strana obsahuje čtyři relativně kratší skladby s texty Pavla Vrbu

a Eduarda Krečmara, druhou s titulní suitou Petřina navíc otextoval a generační výpověď pojal jako duet.

Čtyři alba Petry Janů a Oty Petřiny postavily velmi pevné základy k další nezpochybnitelné kariéře této výrazné zpěvačky. Alba jsou doplněna bonusy, biografickým textem a fotografiemi z archivu Alana Pajera, který stál za všemi LP obaly. Komplet Petra & Petřina vyšel 10. listopadu 2017 na CD i v digitálních formátech.

JIŘÍ STIVÍN (75) QUODLIBET

K významnému životnímu jubileu Jiřího Stivína vydává Supraphon výběrové trojalbum (75) Quodlibet. Při mnohosti jeho hudebních kontaktů a počtu vydaných alb je to nutně jen zlomek toho, čím nás od šedesátých let potěšil. První CD nabízí kombinaci snímků z alb Zvěrokruh a Status Quo Vadis, kde je sice složité pojmenovat výsledný styl, ale báječně snadné se kochat Stivínovou spoluprací s Michalem Pavlíčkem, Ivou Bittovou, Vojtěchem Havlem, Gabrielem Jonášem nebo Talichovým kvartetem. Druhé cédéčko je nazváno Jazz v tandemu, je tedy logicky věnováno mimořádnému spojení s kytaristou Rudolfem Daškem. Třetí disk je pak pojmenován Barokní zobcovky a patří skladatelům Georgu Philippu Telemannovi a Antoniu Vivaldimu. Poslouchat Stivínovu kompilaci fantazií pro zobcovou flétnu je jedinečný zážitek, barokně opulentní a doprovázený například souborem Virtuosi di Praga nebo Pražským komorním orchestrem.

U příležitosti vydání tohoto 3CD jsme Jiřímu Stivínovi položili tři otázky:

Na 3CD nazvaném příhodně (75) Quodlibet jste osobně vybíral ze své bohaté diskografie. Jak složité bylo sestavit tak obsáhlý sampler?

Obsah trojalba je vybrán z nahrávek, které jsem dělal pro firmu Supraphon. Jde o historické projekty z minulého století, protože od roku 1996 jsem pro Supraphon již nic nenatočil a novější CD vydaly jiné firmy. Některá alba z té doby nebylo možné rozdělit a jsou teď nově ke stažení v digitálních servisech, jako je například Supraphonline, protože na CD nikdy nevyšla. Pouze na vinylových LP.

Prolínání hudebních žánrů, včetně improvizace, je to, co vlastně celý svůj hudební život praktikuji a nejvíce mě baví. V tomto novém trojalbu se nesnažím o nový tvar, jen spojuji spojitelné a mám za to, že atmosféra při poslechu může pozitivně fungovat.

Jak vzpomínáte na spolupráci s kytaristou Rudolfem Daškem?

S Rudolfem Daškem jsme začali hrát v roce 1971 v tandemu vlastně z nouze. V té době nebyli volní adekvátní spoluhráči, a tak jsme předčasně zavedli éru, která teprve v dalších letech začala být velice populární: jazzové duo. Náš koncert v Lublani, kde jsme měli veliký úspěch, byl nahrán pořadateli, aniž bychom o tom věděli, a na-

hrávka byla následně nabídnuta Supraphonu. Vzpomínám si, že po koncertu ke mně přišel slavný americký kytarista Barney Kessel, který tam také se svým triem hrál, a povídal: „Hochu, ty máš obrovské štěstí, ten tvůj kytarista hraje vlastně jenom pro tebe.“ A měl pravdu. Dašek se nikdy nesnažil prosazovat a toleroval můj impulzivní přístup k improvizacím. Byl to skvělý parťák i člověk.

Co Vás těší na hudbě Telemanna a Vivaldiho nejvíce?

Zobcová flétna – to byl můj první dechový nástroj a hned jsem na ni začal improvizovat a hrát jazz. Milan Munclinger, který mě mimo jiné uvedl do tajů hry na příčnou

flétnu, ale také mi přiblížil barokní hudbu, se mě jednou zeptal, proč nehraji Vivaldiho koncerty, které jsou pro sopraninovou zobcovku napsány. Byla to pro mě novinka, protože v 60. letech minulého století se tyto koncerty hrály na příčnou flétnu nebo pikolu. Byla to výzva a vzal jsem ji vážně. Telemann a Vivaldi používali zobcovku jako plnohodnotný profesionální nástroj. Nakonec jsem se dostal až na festival Pražské jaro i s Milanem Munclingerem a jeho souborem Ars Rediviva. Je štěstí, že jsem měl příležitost natočit v té době koncerty i v Supraphonu. Jistě bych se k provedení v současnosti postavil trochu jinak, ale to snad až někdy příště??? (...směje se)

JAN P. MUCHOW THE ANTAGONIST

Jan P. Muchow je nejen zakladatelem kultovní Ecstasy of Saint Theresa a vyhledávaným producentem i remixérem, ale také jedním z nejoceňovanějších skladatelů filmové hudby!

Během dvaceti let Muchow složil hudbu k více než třiceti filmům. V několika filmech si i zahrál a hned svým hereckým debutem v hlavní roli filmu Šeptej se stal symbolem části generace 90. let. Přesto se Muchow rozhodl ve filmové tvorbě věnovat výhradně komponování hudby. Že to bylo rozhodnutí správné, dokazuje výčet ocenění, která Muchow za svoji filmovou hudbu obdržel: čtyři ceny Český lev a dalších pět neproměněných nominací, ceny České filmové kritiky nebo Slnko v síti Slovenské filmové akademie.

Výběr toho nejlepšího a to s důrazem na filmové písničky vyšlo na konci prázdnin na albu pojmenovaném The Antagonist. Posluchači se tak mohou těšit z čistě instrumentální scénické hudby i z písní napsaných výhradně pro jednotlivé filmy.

Honzo, vaše hudba získala řadu cen, včetně několika Českých lvů. Máte je někde vystavené?

Dost dlouho byly všechny v krabicích ve skříni, ale nedávno se uvolnila jedna police v pracovně. Není moc velká, takže Lvi se předvádějí a prostorově nároční Andělé nadále čekají na svoji šanci.

Skutečnost, že jste nejprve hrál hlavní mužskou roli v debutu Davida Ondříčka Šeptej, abyste následně při-

šel na to, že sám hercem být nechcete, a více vás zajímá filmová hudba, je celkem známá. Přesto pár drobných hereckých úloh proběhlo, například ve snímku Krásno.

Můj herecký part ve filmu Krásno by mohl zahrát i vycpaný plyšák. Ale neumím odmítnout cokoli, o co mě požádá Ondřej Sokol. Měl jsem možnost s ním spolupracovat na několika jeho divadelních inscenacích pro pražský Činoherní klub a jsem upřímně fascinován jeho tvorbou i jeho osobností.

Který z těch filmů, na kterých jste měl možnost spolupracovat, je pro vás zpětně zásadní?

Zásadní je každý dobrý film. Hudba je jen jedna ze složek, které tvoří film jako celek. Úspěch skladatele je zásadně závislý na kvalitě projektů, které jsou mu nabízeny. Filmová hudba má tu vlastnost, že i když je špatná, nemůže zkazit dobrý film. Ovšem špatný film ani geniální hudba zachránit nedokáže. A stejně tak zásadní je první příležitost. Vůbec dostat možnost složit hudbu k nějakému filmu. Když se vám povede tuto příležitost úplně nepromarnit, může se stát, že dostanete další nabídku. Pro moji „kariéru“ hudebního skladatele k pohyblivým obrázkům byla nejdůležitější důvěra v mou tvorbu od režiséra Davida Ondříčka. On mi

dal onu první příležitost u celovečerního filmu. Od té doby jsem s ním pracuji na všech jeho filmech. Důležitá v mé kariéře byla i nezištná podpora střihače Filipa Maláska, který mou hudbu doporučoval režisérům, se kterými pracoval. Dále pak určitě i spolupráce s režisérem Milošem Koutem, který mi nejčastěji dával možnost skládat hudbu k reklamám. A samozřejmě i každý další režisér, který mě přizval ke svému projektu a věřil mé hudbě.

Jaroslav Uhlíř vyprávěl, že když psal hudbu ke svému prvnímu filmu, tak se chtěl ukázat, a doslova tam „nacpal“ několik desítek různých motivů, což nakonec bylo zcela kontraproduktivní. A když to zpětně slyší, tak se jen směje, protože dnes by z toho nejspíš udělal hudbu hned k několika snímkům. Jak vaše rané skladby působí s odstupem na vás?

Některé výrazně naivně. Ale neměl jsem potřebu se tvářit, že například Lucky Boy není moje skladba. Není sice důkazem nějaké hudební geniality, ale právě ona naivita a uvěřitelná autenticita byly podstatné aspekty, proč se ta písnička stala synonymem pro film Samotáři, a proč za prodej soundtracku k filmu má moje maminka doma na zdi zlatou desku.

The Antagonist je jen název projektu, anebo to má ještě nějaké další důvody či významy?

Každý správný filmový příběh má svého protagonistu a alespoň jednoho antagonistu. Když jsem začal přemýšlet o koncertní podobě, věděl jsem, že protagonistu, moji filmovou hudbu, už mám. A začal jsem k mému „správnému filmovému příběhu“ hledat správné kolegy...

SU6386-2

Supraphonline

ŠKWOR UZAVŘENÉJ KRUH

Nové album *Uzavřenéj kruh* zní ve srovnání s několika předchozími nahrávkami tvrdším dojmem. Zjednodušeně by se dalo říci: více kytar, méně samplů a vůbec elektroniky.

Petr Hrdlička (zpěv, kytara): Záleží na tom, z jakého úhlu se ta tvrdost bere. Už několikrát jsme si říkali, že nějaké naše album je tvrdší, ale lidi řekli pravý opak.

Tomáš Kmec (baskytara): My to moc neřešíme. Chtěli jsme, aby album bylo svižnější, a jestli to někomu připadá tvrdší... V podstatě jsme se, jako vždycky, snažili hlavně dělat písničky.

Hrdlička: Když točíme desku, neříkáme si: „Nacpeme tam samplý!“ Dnes s nimi pracujeme tak nějak „jemněji“, nedáváme je nikam prvoplánově, ale jen tam, kde je třeba vyplnit nějaké místo, kde nehraje kytara.

Není to rozhodně za každou cenu. Nicméně takhle to je už delší dobu.

Píseň *Gelový holky* je metalový nářez, jaký od Škworu už dlouho nikdo neslyšel, a *Teror* je také celkem jízda...

Kmec: Určitě! Ale ono se možná jen zdá, že tam ty elektronické záležitosti nejsou – přitom jich tam je pořád dost. Když se do „spodků“ i v těchto skladbách pořádně

zaposloucháš, tak je tam najdeš, ovšem je pravda, že nejsou dominantní.

Přistupovali jste k tvorbě nové desky s nějakou ideou či koncepcí?

Hrdlička: Koncepci nemáme nikdy! I texty píšu podle toho, co mě v dané době trápí nebo z čeho mám naopak radost. No... spíš hraje roli, co mě zrovna trápí. (smích) Ale koncepce tam dopředu žádná není – ani hudební, ani textová. Snažíme se dělat takové písničky, které lidem něco řeknou.

Kmec: Ani si nikdy neříkáme, že danou desku uděláme tvrdší nebo naopak měkčí. Jediné, co je dopředu stoprocentně jisté, je to, že deska bude melodická.

Po textové stránce album působí takovým zklidněným, zdaleka ne tak našťavným dojmem jako v minulosti. Čím je to dáno?

Hrdlička: Já jsem nasranej pořádk! (smích) Ale nechci už lidi strašit, o něčem je poučovat a negativně je ovlivňovat. Texty, které píšu, představují nějaké sdělení mých pocitů, vyjádření názoru na některé věci. Jestli se s ním někdo ztotožní, fajn, ale je to pouze můj pohled na danou věc.

Kam směřujete názvem desky, co je míněno tím uzavřeným kruhem?

Kmec: Některé věci se v životě neustále opakují a nějakým způsobem se to objevuje i v samotných písničkách. Proto nám to nakonec přišlo jako nejlepší název, když jsme řekli, jak se deska bude jmenovat.

Hrdlička: Když to hodně zjednoduším: vstaneš, vyčistíš si zuby, pak se nasnídáš a jdeš dělat nějakou práci. Večer si pustíš televizi a jdeš spát. A takhle je to pořád dokolečka. Člověk se prostě stále motá v pomyslném kruhu.

Kmec: V tom názvu je i určitá symbolika. Naše kapela se za rok dožije dvaceti let existence a říkali jsme si, že by bylo hezké uzavřít kruh, tu dvacítku, nějakou velkou oslavou. A zároveň z toho kruhu jakoby vystoupit a vydat se do jisté míry novým směrem.

Jak konkrétně ono kulaté dvacíte výročí Škworu oslavíte?

Kmec: Na přelomu zimy a jara pojedeme šňůru k nové desce, která čítá deset zastávek v halách ve větších městech. Turné odstartuje 9. února v Ostravě a do poloviny dubna nás budou fanoušci moci dále vidět ve Zlíně, Brně, Českých Budějovicích, Plzni, Jihlavě, Mostě, Olomouci, Hradci Králové a Liberci. Záměrně tam není zařazena Praha, protože v hlavním městě zahrajeme až 9. listopadu 2018 v O2 areně a právě tehle koncert bude věnován oslavě dvaceti let kapely.

Foto © Lukáš Kačetábek

SU6391-2

Supraphonline

VLADIVOJNA LA CHIA

8 HLAV PLNÝCH HUDBY

Nezaměnitelná zpěvačka, textařka, producentka, autorka filmové i divadelní hudby a výrazná osobnost české hudební scény Vladivojna La Chia vydala další ze svých netradičně pojatých filmových soundtracků. Po hudbě a písním k filmu Nevinnost a seriálu Až po uši tentokrát připravila v mnohém unikátní album inspirované filmem Marty Novákové 8 hlav šílenství.

V rámci vydání tohoto působivého díla si s Vladivojnou povídáme:

U nás dlouho bylo vydávání filmové hudby spíš ojedinělé, ale v posledních letech však už vychází běžně. Vaše album ale není tradiční soundtrack, obsahující jen to, co zazní ve filmu. Jak k tomu netypickému pojetí došlo?

Já jsem "hodně jinak" k vydáním přistupovala vždycky. Nikdy to neskončilo jen samotnou scénickou hudbou, vždy mě inspirovala i k písničkám. Dokonce jsem chtěla udělat speciální album i k dokumentu o Maledivách, ale nebylo mi to Českou televizí dovoleno. Ok, jejich problém. Tentokrát bylo cílem, aby to fungovalo i zcela samostatně, bez nutnosti vidět film. Vydala jsem už tři soundtracky, ale o tomhle albu ráda říkám, že to není soundtrack, ale "deska inspirovaná filmem". Vlastně tam není žádná "filmová hudba". Ovšem zase tam mám úplně poprvé repliky a monology z filmu, které ale souvisejí s těmi písničkami, a doplňují je.

Jak na vaši hudbu reagovaly paní režisérka a představitelka hlavní role?

Pokud mohu soudit z jejich reakcí, tak se jim to oběma líbilo. S režisérkou Martou Novákovou jsme si myslím, dost "sedly". Měla jsem dobrý pocit už z předchozí spolupráce s Janem Hřebejkem a tady to funguje stejně přirozeně a intenzivně.

Znala jste už, ještě než jste začala psát hudbu k filmu 8 hlav šílenství, příběh Anny Barkovové?

S Martou jsem už dříve spolupracovala na třídílném dokumentu pro Českou televizi Čechoslováci v gulagu, a na základě toho mi pak nabídla i práci na svém autorském filmu. 8 hlav šílenství ovšem už v té chvíli bylo ve fázi, kdy natáčení bylo dokončené, a film šel do střížny. Takže na všechno bylo hodně málo času. Tvůrci navíc chtěli mít inspiraci pro stříh, takže jsem zpočátku jen nabízela různé hudební motivy, a souběžně intenzivně pracovala na samotné hudbě. S osudem Anny jsem se tak seznamovala průběžně a postupně "za chodu". Je to strašně zajímavá postava, a také musím říci, že víc než o její tvorbě je ten film přímo o ní. Přesto je i dnes pro mě těžké říci, jaká vlastně byla. Ale tak, jak ji Marta Nováková napsala a Aneta Langerová zahrála, je mi hrozně sympatická. Podobné typy lidí mě fascinují a baví.

Přivedlo vás to více k její poezii?

Přiznám se, že když jsem ji četla poprvé, úplně mě to minulo. Jako první jsem pak zhudebnila Karagandu 35, a jak jsem se postupně do toho dostávala, najednou jsem začala žasnout, jak je to vlastně živá a současná poezie, asi také díky překladu Radky Rubiliny. A čím více jsem se do toho ponořovala, tím více mě to bavilo a oslovovalo.

Ten neradostný osud dopředu svádí k očekávání depresivní hudby. Zaujalo mě, že vy jste se svést nenechala...

Ne. V žádném případě jsem nechtěla nějaké táhlé lkaní s akordeonem, nebo folklórem ovlivněné halekačky. Naopak jsem interprety nutila do větší civilnosti nebo civilní dramatičnosti, aby samotné básně dostaly prostor. Jde o téma, které se v umělecké tvorbě neustále opakuje, ale které zároveň je stále aktuální a je potřeba ho i dnes znovu a znovu připomínat. Teror, holokaust, gulagy a další hrůzy. Stačí málo a můžeme to tu mít znovu. Snažila jsem se tak uchopit to trochu jinak. Protože dělat to podobně, jako už to zpracováno bylo, by mohlo přinést jediné – že už toho všichni budou mít plné zuby a jen sotva to budou ochotni znovu vnímat, poslouchat a dívat se na to. Chtěla jsem tak hudbu propojit se současnými prvky, zkusit to celé udělat jinak. Byla jsem ráda, že i film přistupuje k věci hravou formou, nechýbí v něm nadsázka, a navzdory ději překvapivě i humor. A snažila jsem se to všechno dostat i do muziky.

Vy sama na koncertech hrajete na kytaru či baskytaru, ale tady spíš převažují klávesové zvuky a ozývá se i řada dalších nástrojů. Ta pestrost byla od začátku záměrná?

Ano. Štěpánka Balcarová mi tam nahrála krásné trubky, Beáta Hlavenková zase piano. Ale i na ty akordeony došlo: Moc pěkné mi je tam nahrál Roman Zabelov nebo Jana Věbová. A i když miluji akustické nástroje, tak zvuky analogových kláves vše skvěle zvukově zpestřily. Ráda pracuji s elektronikou a netradičními zvuky, je to pro mě inspirativní i intuitivní. Paradoxem ovšem je, že nyní ty skladby zas zpětně přearanžovávám do formy písniček pro svou kapelu, které teď nově říkám Pěticienné 4Trio. Tedy pro hlasy, kytaru, bicí, baskytaru, violoncello a klarinet. Je to skvělá zkušenost, velké dobrodružství.

Souvisí s tím i to, že ačkoli vy jste skládala hudbu a Aneta Langerová hrála hlavní roli, zdaleka všechno nezpíváte jen vy dvě?

Samozřejmě jsme se takové prvoplánovosti chtěly vyhnout. Ani Marta Nováková to tak nechtěla. Samozřejmě bylo jasné, že tam Aneta zazpívá nějakou písničku, ale stejně jako ostatní jsem i ji chtěla interpretačně posunout trochu jinam. Velmi krásně a lidsky nazpívala skladbu Poprava a skoro operně duet s Lenkou Dusilovou. Na tu zvláštní sestavu se mě hodně lidí ptá – dát vedle sebe Lucii Bílou a Polyho z kapely Insania nebo Kittchena, je u nás asi pořád bráno jako podivnost. Já ale nechci pracovat tak, že tam například budu mít jenom popové nebo jenom alternativní zpěváky. Jdu ráda do šířky. A například Lucie Bílá tam nakonec má dvě dost odlišné polohy, ale primární bylo ukázat taky zase její jinou tvář.

SUG395-2

Supraphononline

Foto © Martin Kubica

Foto © Martin Kubica

DASHA POKŘTILA ALBUM KONEČNĚ

To, jak dalece si Karel Gott Dashy váží, dokazuje jeho přítomnost na křtu její sólové desky s příznačným názvem Konečně, tím spíše, že Gott se na veřejnosti v poslední době objevuje jen výjimečně. Hostům křtu 8. listopadu v pražské La Fabrice připomněl, že Dashu poprvé viděl

před lety na soutěži Zlínalent a již tehdy byl přesvědčen, že jde o velký a slibný talent. „A teď konečně Dasha vydala cédéčko s trefným názvem Konečně. Je to skvělá zpěvačka. Moc jí přeji, aby ve své práci, kterou dělá velice dobře, pokračovala a abychom spolu natočili duet,“ uve-

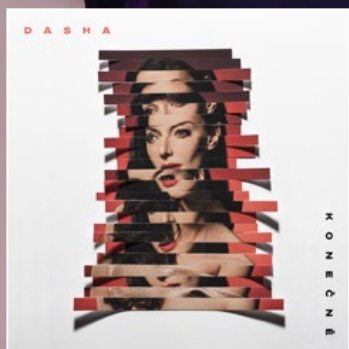
dl a vzápětí CD coby jeho kmotr pokřtil šampaňským.

Dasha, která si svůj umělecký pseudonym vytvořila ze svého jména Dagmar Šobková, vyhrála Zlínalent před jednadvaceti lety. Poté začala studovat zpěv na Pražské konzervatoři u Lídy Nopové. Také ona se

křtu desky zúčastnila a o Dashe se vyjádřila: „Říká se, že největším úspěchem pro kantora je, když ho žák svým umem přeroste. A to se Dashe povedlo opravdu vrchovatě! Věřte, že už jsem křtila mnoho CD, ale tohle je mi tím nejmilejším.“

Foto © Martin Kubica

SU6366-2

Supraphonline

JIŘÍ ZMOŽEK ZLATÁ KOLEKCE

Exkluzivní a unikátní kolekce skladeb jedné z nejúspěšnějších osobností české populární hudby. Jiřího Zmožka jako skladatele i jako zpěváka představuje 60 písní na 3CD. Bývá právem nazýván nepřekonatelným melodikem naší pop-music a při poslechu jeho skladeb na tomto výběru se posluchači můžou znovu přesvědčit, jak výjimečná je jeho hudební bilance. Jako autor se prosadil koncem sedmdesátých let a jeho písničky postupně zařadili do svého repertoáru Karel Gott, Hana Zagorová, Marie Rottrová, Věra Špinarová, Jitka Zelenková, Helena Vondráčková, Michal Tučný a mnozí další.

Hity Jiřího Zmožka patří k nejznámějším a nejúspěšnějším původním českým šlágrům, které u nás v osmdesátých letech vznikly. A jeho „Zvonky štěstí“ jsou jednou z mála českých skladeb, jež se prosadily i v zahraničí.

Později své písně začal i sám interpretovat a proslul jako zpěvák romantických a zpěvných melodií. Z jeho repertoáru těží mnoho známých zpěváků dodnes.

Zlatá kolekce obsahuje originální nahrávky toho nejlepšího, co Jiří Zmožek složil pro hvězdy naší populární hudby i co sám nazpíval. Připomíná jeho melodie pro české herce a televizní pohádky. Výběr obsahuje i novější autorovu produkci a nabízí i snímky nazpívané s manželkou Marcelou a nahrávky pokračovatelů rodinné hudební tradice – syna Marcela a dcery Kristy. Titul vychází při příležitosti blížících se autorových pětasedmdesátin (*21. února 1943).

Foto © Martin Kubíček

SU 6362-2

Supraphonline

KAREL NEŠPOR KUDY DO POHODY

Audiokniha známého lékaře MUDr. Karla Nešpora, kterou namluvil společně s herečkou Terezou Bebarovou, ukazuje cestu přímo „do pohody“. V první části nabízí autor řadu rad, jak mírnit stres i bolest a uvolnit se. Posluchači zde najdou také krátké příběhy z populárních knih „Kudy do pohody“ a „Jak být milejší“. Kromě toho doktor Nešpor na nahrávce předvede některé druhy smíchu. S jejich pomocí lze potěšit okolí, a navíc se uklidnit. Ve druhé části nosiče jsou relaxační techniky a meditace namluvené doktorem Nešporem s jemnou hudbou. Jsou velmi vhodné pro chvíle odpočinku nebo před spaním.

MUDr. Karel Nešpor, CSc. je emeritním primářem Psychiatrické léčebny Bohnice. Napsal více než 30 knih o léčení návykových nemocí, józe, relaxaci, zvládání stresu, sebeovládání a zdravých emocích. Kromě publikační činnosti také často přednáší a vy-

stupuje v médiích. Je známý i díky propagaci tzv. léčby smíchem.

Ke své první audioknize říká: „Psaný text a zvuková nahrávka se výborně doplňují. Audiokniha usnadňuje nácvik relaxačních a meditačních technik. Je na ní také možné

podbarvit mluvené slovo jemnou hudbou. Jasnou výhodou audioknihy je umělecký přednes. Tím nemyslím své dvě minuty smíchu, ale partie, které čte známá herečka paní Tereza Bebarová“.

Kniha MUDr. Karla Nešpora „Kudy do

pohody“ získala ocenění „Český Bestseller“ v kategorii „Zdraví & životní styl“. Nyní nově vychází v audio knižní podobě.

Foto © Michaela Džurná

SU6457-2

Supraphonline

VOJTĚCH KOTEK

VÁNOCE S RUMCAJSEM

Spravedlivý loupežník s plnovousem oslavil 5. listopadu jubileum. Kdo by neznal pohádkovou postavičku dobrosrdečného loupežníka s červenou čepicí? **Rumcajs**, který se původně živil jako švec, ale pak se z něho stal loupežník, se narodil v roce 1967. A od té doby žije se svou ženou **Man-kou** a synem **Cipískem** v lese Řáholci, kde se spřátelil nejen s lesní zvěří, ale i ostatními bytostmi.

Animovaná pohádka se na světlo světa poprvé dostala v oblíbeném večerníčku. Rumcajs má hned dva otce, spisovatele **Václava Čtvrtka** a výtvarníka **Radka Pilaře**. Spisovatel jej nejdříve přivedl do svých pohádek a rozhlasových her, své charakteristické podoby nabyl ve večerníčkov-

ském cyklu, uvedeném Československou televizí poprvé 5. listopadu 1967. A od té doby si ho děti přímo zamilovaly. Kničky o oblíbené postavičce v roce 1969 a 1972 načetl na gramofonové desky **Karel Höger**. A jelikož děti i dospělí pořád baví, vychází k letošnímu jubileu audiokniha s pokračováním dobrodružství Rumcajse, kterým svůj hlas znamenitě propůjčil **Vojtěch Kotecký**.

Audiokniha **Rumcajsova loupežnická knížka** obsahuje i kouzelné pohádkový bonus v podobě příběhu **Vánoce u Rumcajsů**. Zeptali jsme se, jaký měl Štědrý den Vojtěch Kotecký, když byl ještě malý kluk? „Na Vánoce mám takovou velmi klasickou dětskou vzpomínku. Jsem jedináček a mám to spojené hlavně s vůní stromčku a perníku, ale taky

s tím, že se schází naše rozvětvená rodina. Nejprve jsem to byl já, kdo dostával dárky, a byl jsem nadšený, pak jsem začal mít radost, že já můžu dávat dárky. Ted je to tak, že v naší generaci v rodině jsem jeden z nejmladších, ostatní bratřenci a sestřenice mají všichni děti, takže už máme další malé, pro které se to dělá.“

Nové CD **Rumcajsova loupežnická knížka & Vánoce u Rumcajsů** bude jistě jedním z dobrých tipů na vánoční dárek, který potěší malé posluchače, ale i jejich milující rodiče a prarodiče, kteří znají přátelského loupežníka už ze svých dětských let a nyní ocení i Koteckovu novou interpretaci. Jeho výklad je plný humoru, každá z postavicek má svůj vtipný charakteristický hlas, zároveň dokázal zvýraznit napínavost, ale

i tajemné kouzlo děje tak, že je rovnocenný předchozí slavné interpretaci.

Foto © Martin Kubica

SU6456-2

Supraphonline

PAVEL HAAS QUARTET

KOUZLO HUDEBNÍHO PŘÁTELSTVÍ

Supraphononline

Sedm let po mimořádném úspěchu s nahrávkou Dvořákových kvartetů, jenž byla oceněna prestižní Gramophone Award v kategorii „Nahrávka roku“, se Pavel Haas Quartet ke Dvořákovi vrátil. „V tomto repertoáru dnes prostě nemá konkurenci,“ napsali již před časem v Sunday Times. Pro novou nahrávku Klavírního kvintetu č. 2 A dur, op. 81 si hráči přizvali skvělého izraelského pianistu Borise Giltburga. Ve Smyčcovém kvintetu Es dur, op. 97 kvarteto doplnil violista Pavel Nikl, zakládající člen PHQ.

Jak vznikl nápad natočit právě dva Dvořákovy kvintety op. 81 a op. 97?

Veronika Jarůšková: Vzniklo to čistě z přátelství – hudebního a uměleckého. Boris Giltburg je naše spřízněná duše. Poprvé jsme se setkali před třemi lety v Holandsku a právě tam už jsme společně hráli Dvořákovy Klavírní kvintety. Hned při tom prvním společném hraní jsme pochopili, že si naprosto skvěle rozumíme.

Peter Jarůšek: Není to jen hudební propojení, ale i lidské. Jsou to vlastně spojené nádoby. Máme silný kamarádský vztah a do budoucna bychom společně rádi hráli i jiné kvintety, nejen Dvořákovy.

Veronika Jarůšková: U Pavla Nikla, našeho bývalého kolegy, zakládajícího člena – to bylo jasné rozhodnutí. Já osobně bych to nové album nazvala jako přátelské setkání nad krásnou hudbou.

Jak často se setkáváte na pódiích s jinými hudebníky?

Peter Jarůšek: Samozřejmě, že nejčastěji hrajeme v našem základním obsazení, tedy ve smyčcovém kvartetu. Někdy se naskytne příležitost, a bývá to většinou v druhé polovině koncertu, kdy se k nám připojí nějaký host, a hrajeme kvintet. V poslední době hrajeme nejčastěji právě s Borisem Giltburgem a nebo s jiným špičkovým klavíristou, kterým je Denis Kožuchin.

S oběma je to vždy obrovská radost, i když vlastně každý z nich je jiný.

Veronika Jarůšková: V únoru 2018 nás čekají dokonce sextety, a to se k nám opět připojí violista Pavel Nikl a violoncellista Tomáš Jamník. A takovéto obsazení už opravdu vyžaduje výborné a zkušené komorní hráče. Chce to mimořádné komorní citění. Tyto koncerty budou součástí projektu „Czech it out“ v Hamburku, v novém sále Labské filharmonie, kde kromě nás vystoupí ještě několik dalších českých sólistů a ansámblů.

Když se sejde renomované a sehrané kvarteto a špičkový klavírista – sólista, kdo je tím, kdo určuje onen hudební charakter? Jak to fungovalo při nahrávání?

Veronika Jarůšková: Nedá se říci, že by tam byl nějaký „šéf“. Hudba samotná je „šéf“. Snažili jsme se jít ve prospěch hudby. Na to, že je Boris Giltburg sólista světového formátu, tak je to fantastický komorní hráč. Má neuvěřitelný cit pro hudební barvy.

Peter Jarůšek: Hlavním argumentem byl fakt, že jsme oba Kvintety hráli už mnohokrát na koncertech. Měli jsme pocit, že

to uzrálo. Samozřejmě, že by se nabízela i varianta Kvintety Brahmsa a Dvořáka, ale stáli jsme o to, natočit ve Dvořákově síni pražského Rudolfiny právě dva Dvořákovy Kvintety.

Natáčeli jste i toto album se stálým nahrávacím týmem?

Peter Jarůšek: Ano, je to tak. Máme jeden tým, se kterým jsme naprosto spokojeni. Náš tým je Jiří Gemrot a Karel Soukeník. Jsou to vynikající profesionálové a jsme šťastní, že jsme s nimi mohli natočit všechna naše alba.

Jakému repertoáru se věnujete v nové koncertní sezóně?

Marek Zwiebel: Dá se říci, že si vždy zhruba s dvouletým předstihem promyslíme, jakému repertoáru bychom se chtěli věnovat. Potom naše nápady nabízí agentura promotérům a pořadatelům jednotlivých koncertů. V této sezóně to tedy jsou *F. Schubert: Smyčcový kvartet č. 13 a moll „Rosamunde“*, *D. Šostakovič: Smyčcový kvartet č. 7 a A*, *Dvořák: Smyčcový kvartet č. 14* v jednom koncertním programu a v tom druhém je to *Concertino I. Stravinského* a *M. Ravel: Smyčcový kvartet č. F dur*.

SU4195-2

Foto © Marco Borggreve

MANFRED HONECK

NA CESTĚ S BOHUSLAVEM MARTINŮ

Manfred Honeck, rakouský dirigent velmi úzce svázaný s Českou filharmonií, momentálně šéf Pittsburgh Symphony Orchestra ve Spojených státech, převzal letos v lednu pražské abonentní koncerty, na nichž mělo pod taktovkou Jiřího Bělohlávky zaznít oratorium *Gilgameš* od Bohuslava Martinů. Šéfdirigent České filharmonie se úkolu, spojeného s nahrávkou, ze zdravotních důvodů tehdy vzdal. Manfred Honeck vyjádřil lítost, že musel Jiří Bělohlávek právě tyto koncerty odříci – věděl, že skladbě platil z jeho strany velký obdiv. Vzhledem k okolnostem považují za velkou čest, že jsem se mohl *Gilgameše* naučit a s filharmonií nastudovat a uvést, řekl Honeck v rozhovoru uskutečněném v těch dnech v Praze. Jiří Bělohlávek později oddirigoval ještě několik koncertů. Mezi posledními byl na konci dubna Dvořák, Martinů a Janáček v Mnichově se Symfonickým orchestrem Bavorského rozhlasu a s Magdalenou Koženou a na počátku května Mahler v Praze s Českou filharmonií a Martinů v Poličce s PKF-Prague Philharmonia. Nikdo nemohl tehdy tušit, jak rychle se jeho život nakonec uzavře.

Šlo o vaše první setkání s partiturou *Gilgameše*. Byla to práce, nebo potěšení?

Českou hudbu poznávám postupně. Byl jsem vzdělán ve Vídni. S tím je spojena stará tradiční hudba – Mozart, Beethoven, Schubert, Brahms, Mahler, Bruckner... Potom přišel Dvořák... Můj první kontakt s českou hudbou byl přes Antonína Dvořáka. Potom se přidal Bedřich Smetana. Pak Leoš Janáček. A potom Bohuslav Martinů.

Co znamená slovo potom?

Vždy o několik let později. Chtěl jsem docílit porozumění české hudbě; českému

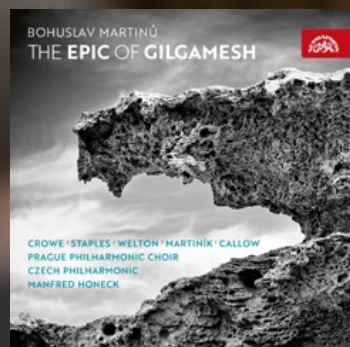
myšlení. Ale nerozumím a nemluví česky, takže jsem potřeboval a chtěl pochopit, jak se čeština vyslovuje, jak se jí hovoří... a jaký vliv má řeč na hudbu. Není nejmenších pochyb, že mě právě v tom Dvořák velmi ovlivnil. Byly to Slovanské tance. Také miluji symfonie. A jeho oratorní repertoár! *Stabat mater* patří mezi moje nejoblíbenější skladby. Diriguji ji na různých místech. V příští sezoně ji mimochodem budu dávat v Mnichově. Pak přišel Janáček se svou koncentrací na slovo, se svou jedinečnou deklamací... Hodně mě také ovlivnil. No – a pak přišel Martinů! Z mého osobního pohledu je jeho vyjadřování tak trochu ja-

koby směsí Dvořáka a Janáčka. Miluji jeho melodiku, jeho způsob vyjadřování. Velikost jeho *espressiva*... V každé skladbě... Takže zpátky k vaší první otázce: do Martinů se čím dál víc zamilovávám.

To, co jste zatím vyjmenoval, je zřejmě to dvořákovské u Martinů. A to janáčkovské...?

Tuto druhou stránku v jeho hudbě cítím v rytmu a v pozornosti slovu. A také třeba například v tom, jak zachází s bicími nástroji. Neužívá je tak, že by byly zakryty a přehlušeny orchestrem. Kdybych zvolil přirovnání k jídlu – můžete mít nějaký

obrovský řízek, k tomu spoustu brambor a tak dále... – anebo naopak něco delikátního, jemného, s omáčkou vyvážené chuti. Martinů používá méně nástrojů. Ale ty nástroje, které používá, používá velmi dobrým způsobem. Bicí a klavír, který miloval, užívá dokonce velmi specifickým způsobem. Neodvážuji se říci, že už rozumím všemu v jeho hudbě, ale rozumím jí čím dál víc a víc. Ale to je u nás dirigentů normální – i kdybych něco dirigoval dvěstěkrát, nikdy nemohu říci, že už tomu plně rozumím. Že už jsem s tou věcí hotov. Takže jsem na cestě s Bohuslavem Martinů.

SU4225-2

Supraphononline

► A zní vám Martinů podobně jako některý jiný evropský skladatel, nebo je zcela unikátní?

Je naprosto jedinečný. Martinů je Martinů. Když zapnete rádio a zní tam hudba, kterou neznáte, můžete hádat, o co jde. A Bohuslava Martinů poznáte. Má svůj jazyk. Stejně jako Antonín Dvořák, stejně jako Leoš Janáček. To je mimochodem podle mého jeden z největších komplimentů, který můžete říci na adresu jakéhokoli skladatele. Že poznáte jeho hudební jazyk. Jeho způsob myšlení. Hudebního myšlení. Jeho cit pro harmonii, pro rytmus... Právě to dělá skladatele skladatelem. Také lze říci, že které země Martinů přichází, z jaké školy. Je možné v jeho hudbě vidět a slyšet, že byl ovlivněn francouzskou kulturou, konkrétně impresionisty. Ale vždycky nakonec skončí tak, že je sám sebou. Nestane se nebo nezůstane Debussym či Ravelem, i když třeba užije jejich techniku. Je to stále on. Právě tak se podle mého ukazuje genialita.

Když posloucháme oratorium Gilgameš, máme pocit, že jde o docela moderní kus. Jak vnímáte Martinů v kontextu hudby dvacátého století? Byl avantgardní?

Záleží na tom, co budeme považovat za avantgardu. Harmonii, rytmus...? Můžeme uvažovat o koncepci, o instrumentaci, tedy o zvuku... To vše jsou různé úrovně, v nichž se můžeme pohybovat. Já bych řekl, že Bohuslav Martinů je vždy melodickým skladatelem. Nikdy to není tak, že by se soustředil třeba jen na rytmus. Má v sobě něco, co se může nechat jen tak povlávat. Nemá problém komponovat v paralelních

tercích nebo sextách. Náhle jeho hudba zní jako lidová hudba! Když ho srovnáte s druhou vídeňskou školou, která přišla kolem roku 1910 až 1920, tak ta je samozřejmě mnohem extrémnější. I když její příslušníci skládali svá díla čtyřicet let před dobou, kdy byl komponován Gilgameš. Tak co je progresivní? Druhá vídeňská škola...? Víme přece, že ne úplně všichni v Evropě sledovali takto nastolenou linii. Podívejte se na autory, jako jsou Alexander von Zemlinsky, Erich Wolfgang Korngold, Walter Braunfels, Franz Schmidt... Takoví velcí skladatelé – a neměli na druhé vídeňské škole žádný podíl! Ani trochu. A přesto přinášeli – na své cestě – v hudbě nové elementy. Proměňovali svým způsobem harmonii. Například Braunfels, který je bohužel zcela neznámý, našel cestu, hudební jazyk, který byl zcela a jen jeho... A úplně stejně je to s Bohuslavem Martinů. Nešel s progresivní avantgardní linií.

Byl tedy tradicionalista?

Opět musím říci, že záleží na úhlu pohledu, na tom, na jaké pozici stojíte. Ano, Pierre Boulez a celá tahle generace, která vyšla na veřejnost se svou tvorbou po druhé světové válce, to je něco úplně jiného. Zcela opačného. Tímhle směrem Martinů vůbec nehleděl. A proč? Protože vyšel z úplně jiné tradice! Z české tradice, která je v hudbě přirozeně vždy melodická. Zpěvná. Emocionální.

Jeho hudba není založena na konstrukci.

Takhle bych to úplně neřekl. Samozřejmě je v ní přítomen jakýsi skelet, především

rytmický. A celkový koncept musí být jasný. O tom není pochyb. Ale Martinů není osobnost zaměřená na matematiku. Má nějaká pravidla, ale má svoje vlastní. Není to tak, že by mozek přikazoval, kterou emoci užít, je to opačně: emoce říkají mozku, jak partituru naplnit. To je hodně důležitá věc. V jeho hudbě najdete nezvyklou zvukovost. Jsou to takové malé kousky progresivních prvků, ať už jde o harmonii, nebo obecněji o zvuky. V době, kdy psal Gilgameš, v padesátých letech, byl Bohuslav Martinů skutečně na vrcholu. Je to jeden z jeho nejlepších kusů.

Ve stejné době ovšem napsal kantátu Otvírání studánek, dílo velmi komorní, charakterem velmi české. Ale Gilgameš není tolik český, je internacionálnější – vnímáte to tak také?

Možná není tolik český, s důrazem na slovo tolik, ale přesto ještě pořád dostatečně ano, s důrazem na slovo ano. Co mně se líbí, to jsou právě české prvky, kterých v téhle partituře není málo, ať už jsou v rytmu, anebo ať jde o melodické prvky, které vystávají v sólových i ve sborových partech. Nebo jak smyčce zpívají své fráze...! To je výjimečné. Ale také jsou tu úplně jiná místa: třeba ve třetím dílu, kde Gilgameš vyzývá zemřelého Enkidua, aby přišel zpět. A tady je slyšet, jako kdyby se skutečně přítelův hlas ozýval z hrobky. Je hrozně zajímavé, jak to Martinů vyjádřil. Tyhle pasáže jsou velice ovlivněny francouzskou hudbou. Martinů užívá glissanda a vytváří velmi mlhavé, nejasné zvuky. Jako by to byl obraz od Moneta. Do toho bicí nástroje přicházejí s pravidelnými, velmi dramatickými pianissimovými údery. A ozývá se sordinovaná trubka. Je

tu navozena velmi starobylá nálada. Epos o Gilgamešovi je z doby tisíce a dvou set let před Kristem. Martinů dokázal znázornit úžasnou atmosféru. Mrtvý ožívá... To je magický okamžik! Na konci se Gilgameš ptá, co Enkidu vidí. A Enkidu, respektive celý sbor, odpovídá: Viděl jsem... Hraje do toho harfa... Otázky zůstávají bez odpovědi. To jsou hudebně úžasné okamžiky. My lidé přemýšlíme o svých životech, samozřejmě se ptáme, co je po životě. A Martinů právě tohle téma otvírá. Mohl by skončit oratorium úplně jinak, pompézně, oslavou Gilgameše, velkého reka. Ale ne – on se ptá, nechává zaznít otázky, které si klade každý člověk. A nedává odpověď. Technikou francouzského impresionismu.

Docela komplikovaná partitura...!

Ano, ale ne emocionálně. Rozumíme, co nám říká.

Dirigoval jste už některou ze symfonií Bohuslava Martinů?

Říkám, že jsem na cestě. Můj první kontakt s jeho hudbou byla Polní mše – v Kolíně nad Rýnem. Skladba pro mužský sbor a nevelký instrumentální soubor. Nádherný kus, který psal za druhé světové války. A v Pittsburghu už jsem dirigoval symfonickou skladbu Památník Lidicím.

Nevezmete tedy oratorium Gilgameš někdy do Pittsburghu, do svých tamních programů?

To bych samozřejmě moc rád! Protože je to krásné, úžasné dílo.

(Petr Veber, s laskavým svolením měšičníku Harmonie)

Foto © Petra Hajska

REDAKCE: Vladan Drvota, Zdeněk Brouček, Lukáš Kadeřábek, Marek Šulc a Tomáš Pilát / grafická úprava: Marek Šmidrkal

KONTAKT: SUPRAPHON a.s., Palackého 740/1, 112 99 Praha 1, tel. (+420) 221 966 604, fax (+420) 221 966 630
promotion: promo@supraphon.cz obchodní oddělení: obchod@supraphon.cz

www.youtube.com/supraphon

www.facebook.com/Supraphon

www.plus.google.com/+supraphon/

www.supraphon.cz